

USO-verkostoprojektiin liittyminen

Khall 26.01.2021 § 27

Valmistelija kaupuginjohtaja Tytti Määttä, p. 044 7255 220

Kaupungin toimintasuunnitelman mukaan vuonna 2021 uudistetaan kaupungin strategia, jonka osana määritellään kaupungin arvot. Vanha valtuusto antaa perinnön strategian valmisteluun. Uusi valtuusto linjaa ja ottaa mukaan työhön henkilöstön ja kunnan jäsenet. Tätä osallistamisprosessia on aloitettu valmistelemaan osana kehittäjäkoulutusta. Osana koulutusta kehitetään myös kaupungin osaamisen kehittämisen mallia.

Tulemme myös uudistamaan talousarviokirjan eli talous- ja toimintasuunnitelman vastaamaan uutta strategiaa ja mittareita. Tavoitteena on hyvinvointi- ja turvallisuussuunnittelun vahvempi nivominen osaksi toiminnan suunnittelua.

Tavoitteena on myös uudistaa hallintoa ja valmistelua varten on perustettu hallinnon kehittämistyöryhmä.

Vuonna 2021 jatkamme Kuhmon brändityötä, joka on ollut käynnissä kesästä 2020. Brändin sisäinen jalkauttaminen käynnistyy sen jälkeen kun valtuusto on käsitellyt ja hyväksynyt brädi-käsikirjan.

Näiden neljän prosessin (strategia, hallinto, brändi ja osaaminen) yhteennivominen tapahtuu johtoryhmätyöskentelyssä, kehittäjäkoulutuksessa ja USO-verkostoprojektissa. USO:n kautta toteutetaan myös luottamushenkilökoulutus ja kaupungin ennakointityö strategian pohjaksi.

USO on poliittisen ja ammatillisen johdon yhteinen vertaisoppimisverkosto, kokemus- ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallisen kehittämistyön konsulttija. USO on edelläkävijäverkosto, joka elää ajan hermolla ja pyrkii olemaan askeleen edellä.

USO 2021-2022 kauden kärkiteema on kestävä kuntajohtaminen, jossa keskiössä on sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyys tavoitteiden integroiminen osaksi kuntien strategisen johtamisen viitekehystä ja toimintaa. (Katso tarkempi kuvaus liitteestä.)

Verkoston teemat kaudelle 2021-2022 ovat:
kestävä kuntajohtaminen
strateginen johtaminen
toimiva kaksoisjohtaminen

Verkoston yhteinen toiminta

- Kuusi vuorovaikutuksellista seminaaria, jotka rakentuvat verkoston teemojen varaan
- Kaksi kuntien luottamushenkilöille suunnattua valmennus- ja vertaistukitilaisuutta:

uuden valtuustokauden alku, luottamushenkilön taidot ja toimintatavat sekä vaikuttava luottamushenkilötyöskentely

- USO-kuntien yhteinen ennakointiprosessi keväällä 2021, jonka pohjalta tehdään tilannekuva-analyysi kuntien strategioiden päivitysten tukemiseksi
  - Muutoksen johtamista ja toimeenpanoa tukevat ajankohtaistieto ja –katsaukset
  - USO-kuntien toimijoiden ja kohderyhmien mukaisesti räätälöidyt vertaiskeskustelut ja kehittämistilaisuudet, joissa mukana asiantuntijasparraajat
- Kuntakohtainen kehittäminen

Kunnan oman kehittämispajat

Osana USO-verkostoa kunta voi käyttää viisi kehittämistyöpajaa kunnan omaan kehittämistoimintaan. Työpajat suunnitellaan kunnan tarpeiden mukaan sekä nivotaan osaksi kunnan omaa kehittämistyötä. Työpajat voivat olla yhteiskehittämiseen tähtääviä vuorovaikutteisia tilaisuuksia ja seminaareja sekä siihen liittyvää valmistelua tai muita kehittämistyöhön kytkeytyviä selvityksiä, arviointoja ja vertailuja.

Toimijoina pääasiassa kuntien poliittinen ja ammatillinen johto, mutta kehittämistyöpajoja voidaan järjestää myös toimialoille, kunnan esimiehille tai kuntalaisille ja sidosryhmille.

Kuntakohtainen kehittämisen tuki sisältää myös muun tuen ja sparrauksen, työpajojen käytön suunnittelun sekä niihin liittyvän valmistelun ja raportoinnin. Lisäksi voidaan tarvittaessa järjestää organisaation omiin kehittämistarpeisiin räätälöityä muuta konsultointitukea.

Tilanneanalyysi: mistä olemme tulossa ja minne menossa?

Verkostoon osallistuvista kunnista koostetaan tilanneanalyysi, jossa hyödynnetään tilastoaineistoja sekä muita aineistoja liittyen kunnan elinvoimaan, väestökehitykseen, hyvinvointiin, kuntatalouteen, johtamiseen ja osallisuuteen sekä kestävään kehitykseen.

Analyysissa kuvataan kunnan asemaa ja kehitystä suhteessa muihin samankaltaisiin kuntiin. Verkostokuntaa verrataan sekä verkostokuntiin että muihin verkostokunnan kaltaisiin kaupunkeihin ja kuntiin. Kuntakohtainen lähtötilanneanalyysi annetaan kuntien käyttöön ja hyödynnettäväksi kunnan omaan kehittämisen ja yhteisen tilannekuvan hahmottamiseen.

Kuntakohtainen osallistumismaksu perustuu kunnan asukasmäärään.

Osallistumismaksu on vuodessa:

- Alle 9 000 asukasta: 8 000 euroa /vuosi
  - 9 000 – 45 000 asukasta: 11 000 euroa /vuosi
  - Yli 45 000 asukasta: 16 000 euroa /vuosi
- Lisäksi laskutetaan asiantuntijoiden matkustuskustannukset toteutuneiden kulujen mukaisesti.

Verkostoon liittyminen on huomioitu talousarviossa. Verkostossa mukana olemisen edistää kaupungin strategiatyötä ja talousarvion toimenpiteiden toteutumista.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Määttä Tytti

Päätösehdotus

Kuhmon kaupunki päättää liittyä USO-verkostoprojektiin.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Khall 22.11.2022 § 320

41/00.01.03.00/2021

Uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen eli USO-verkoston 7. kausi käynnistyy vuosille 2023 - 2024 uudistuvien kuntien johtamisen teemalla. Tässä keskiössä on kuntien johtamisen tukeminen ja tuki kunnille erilaisten kuntakenttään kohdistuvien muutosten – kuten hyvinvointialueuudistuksen ja TE 2024 palvelu-uudistuksen – keskellä.

Verkosto käynnistää toimintansa aikaan, kun kunnat ja kaupungit kohtaavat suuria muutoksia. Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistäminen, työllisyyspalveluiden siirto valtiolta kunnille ja sekä valtakunnalliset paikallista julkishallintoa koskevat ratkaisut vaikuttavat kuntien toimintaympäristöön merkittävästi. Tuleva USO 7 -verkostokausi tarjoaa tukea kuntien strategiseen johtamiseen ja askeleen edellä olemiseen matkalla kohti tulevaisuuden uudistuvia kuntia. Lisäksi keskitytään yhteistyömallien rakentamiseen hyvinvointialueiden kanssa sekä työllisyys- ja elinvoimaekosysteemien johtamiseen.

Useassa kunnassa on tällä hetkellä ajankohtaista strategian onnistunut toimeenpano. Kuntien strategiselta johtamiselta vaaditaan yhä kasvavissa määrin pitkäjänteisempää suunnittelua ja päätöksentekoa. Samaan aikaan tarvitaan kykyä reagoida nopeasti ja tarvittaessa tehdä muutoksia strategiaan tai strategisen johtamisen prosesseihin. Pohjan strategiselle johtamiselle muodostavat selkeät ja tiedostetut roolit ja johtamisen käytänteet. USO-verkostossa kootaan ja kehitetään uudella kaudella kunnille ideoita työkaluja käytänteitä kuntien strategisen johtamiseen.

Kuntien muuttuva toimintaympäristö kehystää vahvasti niiden strategista johtamista. Kuntien johtamisjärjestelmän tulisi mahdollistaa vaikuttava johtaminen muutosten keskellä ja kulkeminen kohti strategian osoittamaa suuntaa. Ajankohta merkitseekin monille kunnille kuntien johtamisen ja johtamisjärjestelmän uudelleen arviointia ja mahdollista uudistamista. USO-verkosto tarjoaakin osallistujakunnille tukea ja sparrausta ajankohtaisten uudistusten seurantaan, vaikutusten arviointiin ja muutosjohtamiseen.

Toimiva kaksoisjohtaminen vaatii yhteen hiileen puhaltamista ja pitkäjänteisyyttä päätöksenteossa. USO-verkostossa keskitytäänkin rakentavan yhteistyön kehittämiseen kunnassa ja hyvien kaksoisjohtamisen käytänteiden esille tuomiseen.

Verkoston toiminta on suunnattu kuntien viranhaltija- ja luottamushenkilöjohdolle ja muille kuntien johtamisen kehittäjille. Verkoston toiminta koostuu sekä kuntien yhteisistä valtakunnallisesta toiminnasta ja tilaisuuksista että kunnan omasta

kuntakohtaisesta kehittämisestä, joka sisältää kunnan tilanneanalyysin ja kunnan omiin tarpeisiin räätälöidyn kehittämispajaresurssin.

Kuntakohtainen osallistumismaksu perustuu kunnan asukasmäärään. Osallistumismaksu on vuodessa alle 9 000 asukkaan kunnalle 9 000 euroa /vuosi. Hinta on noussut 1000 euroa edelliseen kauteen nähden.

Osallistumalla kunta saa käyttöön:

- 4 yhteistä vuorovaikutuksellista teemaseminaaria
- 4 yhteistä kuntien kehittäjien ja yhdyshenkilöiden työseminaaria
- Yhdyshenkilötapaamiset
- Muut ajankohtaiset vertais- ja kehittämiskeskustelut sekä aloitteet
- Viisi räätälöityä kuntakohtaista kehittämispajaa
- Kunnan tilanneanalyysin
- Ajankohtaistieto ja –katsaukset

Verkostoon liittyminen on huomioitu talousarviossa. Verkostossa mukana oleminen edistää kaupungin strategiatyötä ja talousarvion toimenpiteiden toteutumista.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Määttä Tytti

Päätösehdotus

Kuhmon kaupunki päättää liittyä USO-verkostoprojektin 7. kaudelle vuosille 2023–2024.

Päätös Kaupunginhallitus yksimielisesti hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.